

BIBLIOGRAFIA PRAC DOCENTA DOKTORA JERZEGO MARCZEWSKIEGO

1957

— *Zmiany polityczne wśród polskiej burżuazji Poznańskiego 1900 - 1907*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. III, z. 1, 1957, s. 183 - 195.

1958

— *Sprawozdanie z sesji naukowej poświęconej problematyce Powstania Wielkopolskiego odbytej w dniach 15 i 16 1958 r.*, „Przegląd Zachodni” nr 6, 1958.

— (Rec.) L. Gomolec, *O strajkach szkolnych w Poznańskiem w latach 1901 - 1907*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. IV, z. 2, 1958.

— (Rec.) Z. Grot, *Dzieje pomnika Mickiewicza w Poznaniu 1856 - 1939*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. IV, z. 2, 1958.

— (Rec.) L. Gomolec, *Powstanie Wielkopolskie 1918 - 1919*, „Przegląd Zachodni” nr 6, 1958.

1959

— *Organizacje młodzieży a działalność niepodległościowa w Wielkopolsce*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. V, z. 2, 1959, s. 202 - 215.

1960

— (Redaktor pracy) *Zjednoczenie Niemiec i Włoch. Teksty źródłowe*, Warszawa

1960 (wraz z A. Czubińskim).

1962

— (Rec. L. Trzeciakowski, *Polityka polskich klas posiadających w Wielkopolsce w erze Caprivięgo (1890 - 1894)*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. VII, z. 2, 1962.

— (Rec.) S. Dziamski, *Polityczne organizacje akademickie w Poznaniu w latach 1934 - 1939*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. VII, z. 2, 1962.

— (Rec.) J. Chamot, *Z działalności kleru katolickiego w ruchu robotniczym w Wielkopolsce 1905 - 1907*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. VII, z. 2, 1962.

— (Rec.) J. Obłąk, *Kościół na Warmii w okresie „Kulturkampf”*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza”, t. VII, z. 2, 1962.

— (Redaktor pracy) *Wybór tekstów do dziejów kultury Wielkopolski*, Poznań 1962 (wraz z innymi autorami).

1963

— *Polityka mocarstw centralnych w sprawie polskiej w latach I wojny światowej*, w: *Problem polsko-niemiecki w Traktacie Wersalskim*, pod red. J. Pajewskiego, Poznań 1963, s. 72 - 114.

— *Miasto Koło pod zaborami 1793 - 1918*, w: *Sześćset lat miasta Koła*, pod red. J. Burszty, Poznań 1963, s. 120 - 178.

— (Rec.) J. Knebel, *Rząd pruski wobec sprawy polskiej w latach 1914 - 1917*, „Przegląd Zachodni” nr 4, 1963.

1964

— *Ideologia społeczna kleru wielkopolskiego w świetle czasopisma „Ruch Chrześcijańsko-Społeczny”*, „Zeszyty Naukowe UAM”, Historia, z. 6, 1964, s. 286 - 318.

— (Rec.) F. Fischer, *Griff nach der Weltmacht. Die Kriegszieldpolitik des kaiserlichen Deutschland 1914 - 1918*, „Przegląd Zachodni” nr 3, 1964.

— (Rec.) W. Basler, *Deutschlands Annexionspolitik in Polen und im Baltikum 1914 - 1918*, „Przegląd Zachodni” nr 5 - 6, 1964.

1965

— (Rec.) T. Cieślak, *Z dziejów prasy polskiej na Pomorzu Gdańskim w okresie zaboru pruskiego*, „Przegląd Zachodni”, nr 4, 1965.

— (Rec.) A. Leśniewski, *Ostpolitik a samostanowienie narodów*, „Przegląd Zachodni”, nr 5 - 6, 1965.

— (Rec.) M. Orzechowski, *Narodowa Demokracja na Górnym Śląsku*, „Przegląd Zachodni”, nr 5 - 6, 1965.

1966

— *La Crise de Juillet 1914 a la Lumière de la Documentation la Plus Recente*, „La Pologne et les Affaires Occidentales” i „Polish Western Affairs”, nr 1, 1966, s. 182 - 186.

— (Rec.) H. P. Strandmann, I. Geiss, *Die Erforderlichkeit des Unmöglich-*

chen. Deutschland am Vorabend des ersten Weltkrieges, „Przegląd Zachodni” nr 5, 1966.

— (Rec.) M. Cygański, Z dziejów okupacji hitlerowskiej w Łodzi, „Przegląd Zachodni” nr 2, 1966.

— (Rec.) T. Cieślak, Prasa polska na Mazurach i Warmii 1718 - 1939, „Przegląd Zachodni” nr 6, 1966.

— (Rec.) E. Serwański, Wrzesień 1939 roku w Wielkopolsce, „Przegląd Zachodni” nr 6, 1966.

1967

— Narodowa Demokracja w Poznańskim 1900 - 1914, Warszawa 1967, ss. 430.

— Dyskusja wokół wybuchu I wojny światowej, „Roczniki Historyczne”, R. XXXIII, 1967, s. 213 - 224.

— Podstawowe dyrektywy hitlerowskiej polityki okupacyjnej w sprawie polskiej (wrzesień - październik 1939 r.), „Przegląd Zachodni” nr 2, 1967, s. 256 - 275.

— Europa Wschodnia i ZSRR w imperialistycznych planach hitlerowskich (1920 - 1939), „Przegląd Zachodni” nr 3 - 4, 1967, s. 77 - 94.

— The Nazi Concept of Drang nach Osten and the Basis Premises of the Occupation Policy in the „Polish Question”, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1967, s. 289 - 324.

1968

— (Rec.) Rządy hitlerowskie w Krakowie. Pokłosie sesji naukowej odbytej w Uniwersytecie Jagiellońskim, „Przegląd Zachodni” nr 1, 1968.

— (Rec.) Z. Grot, Pruska polityka narodowościowa w północnym Szlezewiku 1864 - 1920, „Przegląd Zachodni”, nr 2, 1968.

— (Rec.) S. Michalski, Tajne nauczanie w Wielkopolsce w okresie okupacji hitlerowskiej, „Przegląd Zachodni”, nr 4, 1968.

1969

— Hitlerowska polityka wysiedleńcza w tzw. Okręgu Warty, „Przegląd Zachodni”, nr 2, 1969, s. 263 - 308.

— The Aims and Charakter of the Nazi Deportation Policy as Shown by the Example of the „Warta Region”, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1969, s. 235 - 262.

— W sprawie oceny historii Narodowej Demokracji w zaborze pruskim, „Kwartalnik Historyczny”, nr 3, 1969, s. 665 - 676.

1970

— Orzeczenie dotyczące wybuchu I wojny światowej (na marginesie publikacji H. Kantorowicza, Gutachten zur Kriegsschuldfrage 1914), „Przegląd Zachodni” nr 1, 1970, s. 176 - 190.

— Herman Kantorowicz on the Outbreak of World War I. „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1970, s. 342 - 352.

— (Rec.) W. Jastrzębski, Hitlerowskie wysiedlenia z ziem polskich wcielonych do Rzeszy 1939 - 1945, „Roczniki Historyczne”, R. XXXVI, 1970.

— (Rec.) Z. Grot, Pruska polityka narodowościowa w północnym Szlezewiku 1864 - 1920, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 1, 1970.

1971

— German Historiography and the Problem of Germany's Responsibility for World War I, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1971, s. 239 - 310.

1972

— Zagadnienie odpowiedzialności Niemiec za wybuch I wojny światowej w historiografii niemieckiej, „Roczniki Historyczne”, R. XXXVIII, 1972, s. 63 - 99.

— Eksterminacja fizyczna ludności w Poznaniu (1939 - 1945), „Przegląd Zachodni” nr 1, 1972, s. 40 - 66.

— Synteza dziejów okupacji hitlerowskiej w Polsce (na marginesie pracy Cz. Madajczyka, Polityka III Rzeszy w okupowanej Polsce, 2 t.), „Przegląd Zachodni” nr 5 - 6, 1972, s. 186 - 203.

— (Rec.) B. Schultz, H. G. Wells und der Erste Weltkrieg, „Roczniki Historyczne”, R. XXXVIII, 1972.

— (Rec.) J. Sziling, Polityka okupanta hitlerowskiego wobec Kościoła Katolickiego 1939 - 1945, „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1972.

— (Rec.) E. Serwański, *Wielkopolska w cieniu swastyki*, „Polish Western Affairs”, nr 2 z 1972.

— *Nazi Occupation in Poland*, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales” nr 1, 1972, s. 170 - 181.
1973

— *Niektóre aspekty genezy celów wojennych hitleryzmu wobec Europy Wschodniej*, „Studia Historica Slavo-Germanica”, nr 1, 1973, s. 299 - 308.

— *Narodowa Demokracja a polskie stowarzyszenia wychowania, fizycznego w Poznaniu*, w: *Studia nad dziejami kultury fizycznej XIX i XX w.*, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, Seria: Monografie, nr 45, Poznań 1973.

— *Wielkopolska i Wielkopole w okresie okupacji hitlerowskiej (na marginesie pracy E. Serwańskiego, Wielkopolska w cieniu swastyki)*, „Przegląd Zachodni” nr 1, 1973, s. 217 - 226.

— (Rec.) J. Sziling, *Polityka okupanta hitlerowskiego wobec Kościoła Katolickiego 1939 - 1945*, „Roczniki Historyczne”, R. XXXIX, 1973.

— (Rec.) I. Geiss, *Studien über Geschichte und Geschichtswissenschaft*, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 2, 1973.
1974

— *Nowe przyczynki do zagadnienia genezy I wojny światowej*, „Przegląd Zachodni” nr 3, 1974, s. 217 - 226.

— (Rec.) T. Cieślak, *Oranienburg — Sachsenhausen, hitlerowskie obozy koncentracyjne*, „Studia Historica Slavo-Germanica”, nr 3, 1974.
1975

— *W sprawie dziedzictwa dwóch wojen światowych*, „Roczniki Historyczne”, R. XLI, 1975, s. 163 - 170.

— (Rec.) G. W. Hallgarten, *Das Schicksal des Imperialismus im 20. Jahrhundert*, „Przegląd Zachodni” nr 1, 1975.
1976

— (Rec.) M. Cygański, *SS w polityce zagranicznej III Rzeszy w latach 1934 - 1945*, „Przegląd Zachodni” nr 3, 1976.

— *Plan zagłady nie tylko Polaków*, „Tydzień” nr 17 (136) z 25 kwietnia 1976.
1978

— *Niektóre poglądy w zachodnioniemieckiej historiografii na temat problemu kontynuacji w najnowszych dziejach Niemiec*, w: *Problemy metodologiczne dziejów Niemiec. Materiały z sesji naukowej*, pod red. A. Czubińskiego, Poznań 1978, s. 157 - 165.

— *Niektóre aspekty dyskusji nad zagadnieniem celów wojennych Niemiec okresu I wojny światowej w historiografii zachodnioniemieckiej (1945 - 1965)*, „Studia Historica Slavo-Germanica”, nr 7, 1978, s. 119 - 139.

— (Rec.) K. Grünberg, *SS — czarna gwardia Hitlera*, „Roczniki Historyczne”, R. XLIV, 1978.
1979

— *Hitlerowska koncepcja polityki kolonizacyjno-wysiedleńczej i jej realizacja na terenie Okręgu Warty*, Poznań 1979, ss. 488.

— *Zagadnienie dyskryminacji Polaków na terenie Okręgu Warty w dziedzinie stosunków między ludnością polską a niemiecką („Zasada” rozdziału Polaków od Niemców)*, w: *Rola Wielkopolski w dziejach narodu polskiego*, pod red. S. Kubiaka i L. Trzeciakowskiego, Poznań 1979, s. 365 - 376.

— *Intencje i fakty*, „Głos Wielkopolski” nr 147 (10909) z 3 lipca 1979.
1980

— *Pojęcie narodu w ideologii RFN*, w: *Pojęcia „Volk” i „Nation” w historii Niemiec*, pod red. A. Czubińskiego, Poznań 1980, s. 123 - 148.

— *Poland in Nazi Conceptions of Expansion*, „Polish Western Affairs”, nr 1, 1980, s. 106 - 120.

— *Les Plans hitlériens d'exterminations de la population polonaise*, „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 1, 1980, s. 107 - 122.

— *Hitlerowska koncepcja polityki kolonizacyjno-wysiedleńczej na przykładzie „Okręgu Warty” (streszczenie referatu)*, w: *Sprawozdanie nr 96 za 1978 r.*, Wydział Historii i Nauk Społecznych, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań 1980, s. 47 - 51.

— (Rec.) W. Jastrzębski, *Polityka narodowościowa w Okręgu Rzeszy Gdańsk—Prusy Zachodnie (1939-1945)*, „Studia Historica Slavo-Germanica”, t. IX, 1980.

1981

— (Rec.) „Generalplan Ost”. *Koncepcje i plany polityki wschodniej Adolfa Hitlera*. Wybór tekstów pod red. J. Zaborowskiego, „Roczniki Historyczne”, R. XLVII, 1981.

1982

— *Zagadnienie wybuchu I wojny światowej w historiografii niemieckiej (ze szczególnym uwzględnieniem roli Bałkanów)*, w: *Państwa bałkańskie w polityce imperializmu niemieckiego (1871-1945)*, pod red. A. Czubińskiego, Poznań 1982, s. 113-128.

— *Polish Research on the Role and Activity of the SS*, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales”, nr 1, 1982, s. 110-122.

— *Die polnische Forschung zur Rolle und Tätigkeit der SS*, „Polnische Weststudien”, nr 1, 1982, s. 132-146.

— *Zagadnienie kontynuacji prusko-niemieckiej historii doby nowszej w historiografii*, w: *Problematyka Prus wczoraj i dziś*. Pod red. A. Czubińskiego, Poznań—Zielona Góra 1982, s. 98-104.

1983

— *Hitlerowska koncepcja przestrzeni życiowej*, „Wprost” nr 19-21, 1983.

1984

— *Zagadnienie wybuchu I wojny światowej i celów wojennych Niemiec w historiografii*, w: *Stosunki polsko-niemieckie w historiografii*. Pod red. J. Krasuskiego, G. Labudy i A. W. Walczaka, t. II, Poznań 1984, s. 364-463.

— *Zagadnienie periodyzacji dziejów Związku Polaków w Niemczech i niektórych uwarunkowań jego rozwoju*, „Przegląd Zachodni” nr 4, 1984, s. 182-185.

— (Rec.) Z. Szymankiewicz, *Samoloty nad okupowaną Wielkopolską*, „Rocznik Nadnotecki”, t. XII, 1984.

1985

— *Fritz Fischer o problemie kontynuacji w najnowszych dziejach Niemiec*, „Przegląd Zachodni” nr 2, 1985, s. 141-148.

— *Cele zaborcze hitleryzmu wobec Europy Wschodniej. Ogólny zarys koncepcji „Lebensraumu” na Wschodzie*, w: *Faszyzm niemiecki z perspektywy półwiecza. Materiały i studia*. Pod red. A. Czubińskiego, Poznań 1985, s. 289-304.

1986

— (Redaktor pracy) *Naród w ideologii i polityce RFN*. Zbiór studiów, Poznań 1986, ss. 351.

— *Naród w koncepcjach „ogólnoniemieckiej” polityki RFN*, w: *Naród w ideologii i polityce RFN*. Zbiór studiów pod red. J. Marczewskiego, Poznań 1986, s. 118-218.

— *Zagadnienie rozwoju niemieckiej kwestii narodowej i podstawowych pojęć narodu w XIX i XX w.*, „Przegląd Zachodni” nr 5-6, 1986, s. 135-149.

— (Rec.) H. Olszewski, *Nauka historii w upadku. Studium o historiografii i ideologii historycznej w imperialistycznych Niemczech*, „Zapiski Historyczne”, t. XII, z. 4.

1987

— (Redaktor pracy) A. Poniątkowska, S. Liman, I. Kręząłek, *Związek Polaków w Niemczech 1922-1982*, Warszawa 1987, ss. 382.

— *Wielkopolska w hitlerowskich planach i polityce*, „Kronika Wielkopolski” nr 1 (44), 1987, s. 40-57.

— *Warunki i funkcja narodowa kultury fizycznej wśród Polaków w Niemczech (1889-1939)*, w: *III Krajowa Konferencja Naukowa „Polonijna kultura fizyczna”*, Poznań 1987, s. 161-169.

— (Rec.) *Deutschlandpolitik und Systemauseinandersetzung*. Vorträge, „Przegląd Zachodni” nr 4, 1987.

1988

— *Zagadnienie cezury końcowej planowanej naukowej syntezy dziejów Brandenburgii—Prus*, w: *Dzieje Brandenburgii i Prus w historiografii*, Warszawa—Poznań 1988, s. 165-261.

— *Czy Niemcy przeoczyli narodziny faszyzmu*, „Biuletyn prasy partyjnej” nr 4 (311) z 25 stycznia 1988, s. 7-10.

— (Rec.) W. Jäger, *Historische Forschung und Politische Kultur in Deutschland. Die Debatte 1914-1980 über den Ausbruch des Ersten Weltkrieges*, „Polish Western Affairs” i „La Pologne et les Affaires Occidentales” nr 1, 1988, s. 129-137 oraz „Polnische Weststudien” nr 1, 1988.

1989

— *Z dziejów niemieckiego „Drang nach Osten”*, „Oświata i Wychowanie” nr 32 z 16 października 1989, s. 19-24.

— *Kwestia wybuchu I wojny światowej w historiografii niemieckiej*, „Przegląd Zachodni” nr 5-6, 1989, s. 51-62.

Opracowanie: Stanisław Zerko

WYDAWNICTWA

Henryk Olszewski

**ZWISCHEN BEGEISTERUNG
UND WIDERSTAND. DEUTSCHE
HOCHSCHULLEHRER UND
DER NATIONALSOZIALISMUS**

ark. wyd. 12,5, nakład 1 500, cena 6 000 zł

Prezentowana praca jest monografią napisaną w języku niemieckim traktującą o postawach uczonych niemieckich w Trzeciej Rzeszy oraz latach ten okres poprzedzających, o ewolucji ich postaw oraz jej uwarunkowaniach społecznych. Autor – uznany nie tylko w Polsce autorytet na polu badań nad ideologią i metodologią historyków niemieckich ostatnich dwu stuleci – zawarł w książce wyniki swojej kilkuletniej pracy badawczej (głównie na terenie RFN). Ukazał zarówno pod kątem postaw indywidualnych, jak i w sposób systematyzujący postawy (oraz ich ewolucję, tam, gdzie miała miejsce) kilkudziesięciu uczonych, przedstawicieli najważniejszych dyscyplin. Główną uwagę zwrócił autor na reprezentantów nauk humanistycznych, przede wszystkim na historyków. Szczególnie wnikliwie ukazał jak gdyby modelową rekonstrukcję postaw oraz poglądów trzech wybitnych uczonych: Friedricha Meineckego, Gerharda Rittera i Karla Haushofera.

DO NABYCIA:

- w księgarniach naukowych Domu Książki
- w księgarni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, ul. Zwierzyniecka 7, tel. 402 - 81
- w Instytucie Zachodnim 61 - 772 Poznań, Stary Rynek 78/79 (także za pobraniem pocztowym)

